

Hjelp til modellen Kapitalbehov

Registrering av inndata

Inndata for beregning av kapitalbehov registreres i den øverste del av modellen. Dersom du holder markøren over de røde trekantene, vil du få hjelp til hva du skal registrere i de ulike cellene. Talleksempelen er hentet fra eksamen i Økonomi og ledelse V2014 (se teksten til høyre for bildet under).

Når det gjelder inndata for finansieringsplanen, registrerer du først evt. kredittid til leverandører. Modellen gir deg to alternativer for å registrere resten av inndataene til finansieringsplanen:

Alt 1) Manuell registrering av EK, lån og kreditter, **Alt 2)** Finansieringsplan ut fra generelle krav til god finansiering. De fleste eksamensoppgavene i Økonomi og ledelse krever at du benytter alt. 1.

3	Navn/oppgavenummer: Eksamen V2014	
4	Inndata beregning av kapitalbehov	
5	Anleggsmidler (bygninger, maskiner, biler mv):	2 000 000
6	Betalingsmidler (likviditet):	
7	Gjennomsnittlig lagringstid varelager:	100 dg
8	Gjennomsnittlig kredittid til kundene:	30 dg
9	Dekningsgrad/bruttofortjeneste:	15 %
10	Avanse:	
11		
12		
13	Inndata for oppsett av finansieringsplan	
14	Kredittid varekjøp (finansiering leverandørkreditt):	60 dg
15		
16	Alt. 1: Manuell registrering av EK, lån og kreditter	
17	Finansiering med egenkapital:	3 000 000
18	Finansiering med langsiktige lån og kreditter:	1 600 000
19	Finansiering med andre typer kortsiktige lån/kreditter:	500 000
20		
21	Alt. 2: Finansieringsplan ut fra generelle krav til god finansiering	
22		%
23	100 % av anleggsmidlene +	
24	Egenkapitalen skal dekke	

Forventet omsetning (salg) ekskl mva:	27 000 000
Beregnet inntakskost/varekostnad:	22 950 000
Manuell reg. av inntakskost/varek.:	
Andel kredittsalg:	80,0 %
Andel kredittkjøp:	100,0 %
Mva-%:	25 %
Avrunding til nærmeste (velg tall):	1 kr
Antall dager per år:	360 dg

Beregning av effektiv rente ved leverandørkreditt når det gis rabatt	
Evt. leverandørrabatt i prosent:	2,0 %
Maks. kredittid for å oppnå rabatt:	20 dg
Effektiv rente kassekreditt:	12 %
Effektiv rente leverandørkreditt:	19,5 %
Du 'taper' 7,5 % ved å velge leverandørkreditt	

BOASSON AS har fått tilbud om å overta produksjonslokaler i Asker. Dette vil medføre en investering i innredning og utstyr på til sammen til kr 2 000 000. Bedriften regner med at omsetningen av el-syklene vil bli kr 27 000 000 uten mva per år. Bedriften tror de vil kunne oppnå en dekningsgrad (bruttofortjeneste) på 15 %.

Gjennomsnittlig lagringstid for el-syklene antas å bli 100 dager. Alt varesalg er avgiftspliktig. BOASSON AS antar at 80 % av salget vil være på kreditt per 30 dager til andre butikker, mens 20 % vil være kontant i egen butikk.

Bedriften har fått tilbud fra bankforbindelsen sin om et langsiktig lån på kr 1 600 000 til 5 % rente og et kassekredittlån på kr 500 000 til 12 % effektiv rente. Alt innkjøp skjer på kreditt og leverandørene tilbyr per 60 dager netto eller per 20 dager - 2 %. Knut Boasson tror bedriften klarer å hente inn kr 3 000 000 i ny egenkapital.

I boksen Beregning av effektiv rente ved leverandørkreditt ved bruk av rabatt, beregner modellen den effektive renten for deg. Du legger inn rabatt i % (her 2%), max kredittid for å oppnå rabatt (her 20 dager) og den effektive renten ved bruk av kassekreditt dersom denne er oppgitt (her 12 %). I denne oppgaven er den effektive renten ved ikke å bruke leverandørkreditt 19,5 % dvs 7,5 % høyere enn ved bruk av kassekreditt. I de fleste oppgavene kreves det at du gjør dine egne vurderinger. Dersom du velger å gå for rabatten, endrer du kredittiden i celle E14 til 20 dager. Merk at da da blir ikke den effektive renten lenger beregnet.

Utdata - kapitalbehovsberegning og finansieringsplan

Når du har registrert alle inndat, setter modellen opp en kapitalbehovsberegning og en finansieringsplan (se bildet under).

Kapitalbehov			Finansieringsplan				
	Kroner	% - andel		Kroner	% - andel		
26			Finansieringsplan				
27	<i>Anleggsmidler:</i>		<i>Langsiktig kapital:</i>				
28	Anleggsmidler (bygninger, maskiner, biler mv):	2 000 000	18,8 %	Egenkapital	3 000 000	28,2 %	
29	<i>Sum anleggsmidler</i>	2 000 000	18,8 %	Langsiktige lån og kreditter	1 600 000	15,1 %	
30			<i>Sum langsiktig finansiering</i>				
31	<i>Omløpsmidler:</i>		<i>Kortsiktig kapital:</i>				
32	Betalingsmidler (likviditet):	0	0,0 %	Leverandørkreditt	22950000*1,00*60/360*1,25	4 781 250	45,0 %
33	Varelager	22950000*100/360	6 375 000	60,0 %	Andre typer kortsiktige lån/kreditter	500 000	4,7 %
34	Kundefordringer	27000000*0,80*30/360*1,25	2 250 000	21,2 %	<i>Sum kortsiktig finansiering</i>	5 281 250	49,7 %
35	<i>Sum omløpsmidler:</i>	8 625 000	81,2 %	Sum finansiering	9 881 250	93,0 %	
36							
37	Sum kapitalbehov	10 625 000	100,0 %	Restkapitalbehov	743 750	7,0 %	
38							
39							

Tallene fra eksamen V2014 var slik at den oppgitte finansieringen ikke dekker hele kapitalbehovet. Vi har et restkapitalbehov på kr 743 750, 7 % av det totale kapitalbehovet. Det forventes her at du kommer med forslag til hvordan dette kan løses.

Dersom vi ikke hadde hatt begrensninger i kapitaltilgangen, kunne vi brukt inndata alternativ 2. Da hadde vi fått følgende tall i finansieringsplanen:

Finansieringsplan			Kroner	% - andel
<i>Langsiktig kapital:</i>				
Egenkapital		3 187 500	30,0 %	
Langsiktige lån og kreditter		2 000 000	18,8 %	
<i>Sum langsiktig finansiering</i>		<i>5 187 500</i>	<i>48,8 %</i>	
<i>Kortsiktig kapital:</i>				
Leverandørkreditt	22950000*1,00*60/360*1,25	4 781 250	45,0 %	
Andre typer kortsiktige lån/kreditter		656 250	6,2 %	
<i>Sum kortsiktig finansiering</i>		<i>5 437 500</i>	<i>51,2 %</i>	
Sum finansiering		10 625 000	100,0 %	

Merk at modellen også beregner nøkkeltall for likviditet og finansiering nedenfor kapitalbehov og finansieringsoppstillingen

Nøkkeltall finansiering			
Likviditet		Finansiering	
Likviditetsgrad 1	158,6 %	Arbeidskapital i kr	3 187 500
Likviditetsgrad 2	41,4 %	Arbeidskapital i % av varelager	50,0 %
		Egenkapitalprosent	30,0 %